

— *Compadre, maak uw slangenmengsel vaardig.* (Blz. 277).

Dezelfde stroefheid heerschte er weder bij het avondmaal.

De condeza sprak zeer weinig met haren oom en begaf zich weder vroeg naar hare kamer.

Den volgenden morgen voelde Sivene, bij het ontwaken, zich ongesteld.

Zij had hoofdpijn, klaagde over pijn door hare leden en gevoelde zich zoo afgemat dat zij niet bekwaam was om op te staan.

Gabriëlla zond aanstonds om den dokter van Evraert met het verzoek of hij dadelijk zou willen komen.

De geneesheer was daar aanstonds, verklaarde dat de kranke aan koortsen leed, misschien het gevolg van te veel nachtwaken en te hevige inspanning.

Hij gaf een voorschrift.

Ook bevool hij aan de zieke uit de kamer van Gabriëlla te verwijderen.

Zij werd met de uiterste omzichtigheid naar de vertrekken van Ritana gebracht en aan deze werd hare verpleging opgedragen.

De condeza bracht haar in den loop van den dag herhaalde malen bezoek en wendde alles aan wat haar verlichting kon geven.

Nochtans was de koorts den volgenden dag niet verminderd. Sivene leed aan ijlhoofdigheid. Zij sprak van den frisschen wind op de golven van het meer, van den koelen nacht

in den maneschijn en van rijpe vruchten, de gewone beelden welke de zieke in den heeten koortsgloed door het verlangen naar verfrissching voor den geest zweven.

Kort voor het middageten, toen de dokter terugkwam, was zij weder bij volle bewustzijn.

Zij klaagde alleen erg over hoofdpijn.

De dokter vond haar echter beter, zeide dat zij de medicijnen geregeld moest voortnemen en stelde Gabriëlla gerust met de hoop dat het meisje binnen weinige dagen volkomen hersteld zoude zijn.

Werkelijk was zij ook in den loop van den dag rustiger en toen de condeza haar 's avonds nogmaals een bezoek bracht om haar goeden nacht te wenschen, verzekerde zij dat ze zich veel beter gevoelde.

Nauwelijks had Gabriëlla haar verlaten en was naar haar vertrekken gegaan of Ritana liet de zieke alleen en snelde naar don Bernardo.

— Is de condeza al bij u geweest en komt zij niet meer terug? vroeg hij op fluisterenden toon aan het binnenkomende meisje.

— Zij is zoo even bij Sivene geweest.

— Ha!

— Daarop zeide ze mij dat ik niet meer bij haar hoefde te komen en toen heeft zij zich naar hare kamer begeven. Zij zal zeker wel spoedig te bed gaan, sprak het meisje.

— Hier, neem dit fleschje.

— Goed.

— Laat Sivene, als gij haar weder medicijnen ingeeft, den geheelen inhoud daarvan ledig drinken. Zij zal spoedig daarop in 't slaap vallen en wel zoo vast dat zij er niets van zal bemerken dat wij haar wegbrengen. Zij heeft lang genoeg het rijk alleen gehad, sprak Bernardo terwijl hij haar het fleschje ter hand stelde.

Zij verborg het tusschen hare kleederen.

Zij verliet de kamer met de belofte dat zij aan het bevel zoude voldoen.

Stil sloop zij naar de zieke terug.

Het werd stil in het kasteel.

De lichten gingen een voor een uit en weldra hadden al de bewoners zich ter ruste begeven.

Bleek, huiverig sloop Don Bernardo door de gangen.

Voor de deur van Ritana bleef hij staan...

Na een poos opende hij zachtjes de deur.

Hij stak zijn hoofd eerst halverwege in de flauw verlichte kamer.

Het meisje stond van haar stoel op, kwam naar hem toe en fluisterde :

— Zij slaapt!

— Heel vast.

— Ja.

Bernardo trad binnen.

Hij ging naar het bed en liet zich door Ritana de lamp geven.

Het licht daarvan viel op de bleeke, doodelijke trekken der slapende wier ademhaling moeilijk was als drukte er een zware last op hare borst.

Bernardo scheen niet tevreden.

Hij greep Sivene bij de hand, schudde haar, maar zij bleef onbeweeglijk liggen.

Nu zette hij de lamp weder op de tafel neder, keek naar het uurwerk en zeide tot Ritana :

— Zij slaapt vast... Ik kom terstond terug.

Hij sloop de kamer even zacht uit als hij erin gekomen was.

Het was reeds over middernacht.

Ritana zat op haren stoel te wachten toen de deur andermaal openging.

Bernardo trad opnieuw binnen.

Vlak achter hem vertoonde zich Ginebra die in een grooten bruinen doek gewikkeld was.

Die kleur paste goed bij de donkere tint van haar gezicht en van haar armen.

Zij was lang van gestalte, forsch gebouwd en breedgeschouderd.

Op haar scherpgeteekende half mannelijke trekken hadden hevige hartstochten hunne sporen achtergelaten en spiegelden zich nog altijd wild en onbeteugeld in haar groote donkere oogen af.

Zij had dik en lang haar dat in wanordelijke lokken van hare schouders afhing, hetgene aan haar voorkomen iets afschrikwekkends gaf.

Door hare ruwe manieren werd die indruk nog vergroot.

Zij sloeg een blik in de kamer rond:

Bernardo gaf haar een wenk om het bed van Sivene te naderen.

Hij fluisterde :

— Hier ligt zij.

— Slaapt zij vast?

— Geen donderslag kan haar wekken.

— Goed, zei het wijf.

— Zoudt gij haar alleen kunnen dragen, Ginebra?

— Met gemak.

En op het meisje starend voegde zij er bij :

— En Ritana nog op den hoop toe!

Zij lachte zonderling.

— Neem haar dan maar op en laat ons spoed maken, sprak Bernardo.

De vrouw voldeed onmiddellijk aan dat bevel.

Zij schoof haren arm onder Sivene, lichtte haar op en sloeg haren grooten bruinen doek om haar heen.

— Ga nu te bed, fluisterde hij de dienstmaagd toe. Gij moet rustig blijven liggen tot het dag is en dan doen zooals ik u gezegd heb.

— Goed, senor.

— Gij moet hemel en aarde bewegen omdat Sivene verdwenen is.

Ginebra liep met het arme meisje op den arm de deur uit en Bernardo volgde haar op den voet. Zij slopen naar de zijtrap en daalden langs daar in het park.

Het was zoo donker dat de toppen der hooge boomen ter nauwernood te zien waren, maar Ginebra liep met een vasten stap naar de laan toe en bereikte, door Bernardo gevolgd, binnen weinige minuten de landtong waar Anselmo in eene boot op haar wachtte.

— Houd de boot stevig vast als ik er in kom, want anders kon ik met mijn vogeltje wel eens over boord vallen, zeide Ginebra tot den man die in het schuitje zat en stapte, niettegenstaande de duisternis vlug in de boot.

De arme Sivene werd plat op den bodem neergelegd.

Zij ging dan terug aan wal naar Bernardo.

— Ik wacht nu de nadere bevelen van Uwe Genade af, sprak zij.

— Pas goed op haar, Ginebra. Zooals ik u gezegd heb mag zij nog niet sterven. Gij zult spoedig nader van mij hooren.

Met die woorden drukte Bernardo haar eenige goudstukken in de hand.

Ginebra bedankte hem, sloop toen behendig naar den oever en stapte in het schuitje.

Anselmo duwde het van den kant af.

Bernardo keerde nu naar het kasteel terug.

Vandaar begaf hij zich aan de trap van het meer waar de gondel der condeza op de golven lag te wiegen.

Daar trok hij een schoen en een doek uit zijn zak, legde den schoen dicht bij het water op de laatste trede neer en den doek wat verder naar boven.

Die beide voorwerpen behoorden aan Sivene toe en moesten den weg aanwijzen die deze in haar ijlende koorts langs gegaan was.

Boven aan de trap bleef hij nogmaals staan luisteren.

Het plassen der roeiriemen deed zich nog in de verte hooren.

Zonder gezien noch gehoord te worden begaf Bernardo zich te bed.

. . . . . .

. . . . . .

De zon scheen reeds helder door de ramen van het kasteel, toen het angstgeschreeuw van Ritana de bewoners daarvan uit hun slaap deed ontwaken.

— Sivene verdwenen! Sivene verdwenen! jammerde zij.

Gabriëlla hoorde den naam harer dienstmaagd.

Verschrikt sprong zij haar bed uit.

Zij wierp een sjaal om en liep de gang in waar zij zeide dat Sivene dien nacht zeer rustig en vast geslapen had.

Gerust was zij zelf ingesluimerd tot den dageraad.

Dadelijk was zij naar Sivene gaan zien.

O verschrikkelijk?...

De deur wijd open... Het bed ledig!

Waar was zij nu ontvlucht?

Gabriëlla ontsteld en bevend van angst zond al de bedienden achterna om haar op te zoeken.

De oude graaf en Bernardo kwamen toegeloopen om naar de oorzaak van het gedruisch te vernemen.

Beiden hielden zich of ze erg verschrikten.

Bernardo snelde het kasteel uit om zelf pogingen aan te wenden tot het zoeken van het meisje.

Nauwelijks had hij den weg naar de laan ingeslopen of er deden zich stemmen hooren aan de trap van het meer.

De doek en de schoen waren gevonden!

— Verdronken! verdronken! gilden de dienstboden.

Sivene was dus in het water gesprongen.

Het bericht kwam Gabriëlla toe...

Het meisje werd als van den donder getroffen, wankelde op hare beenen en blikte verdwaasd in het ronde...

Er was geen twijfel meer aan dat Sivene tengevolge van hare opoffering bij de verpleging van Evraert ziek was geworpen en nu moest zij die goedheid en liefde met den dood bekoopen.

Gabriëlla was radeloos van wanhoop.

Alle bedienden moesten in de booten stappen om met haken naar de ongelukkige, die zielloos op den bodem van het meer lag, te zoeken.

Doch alle pogingen waren en bleven vruchteloos.

Smartelijk en grievend was de dood van het arme meisje voor het edele goede hart van Gabriëlla, maar niet minder zwaar trof haar het verlies van zulke goede dienstmaagd en zij was er thans dubbel dankbaar voor dat haar liefde voor Evraert geen geheim meer was.

Wat had zij zonder Sivene moeten beginnen?

Ritana was vroeger haar meest geliefde dienstmaagd geweest omdat zij zoo vlug en handig kon zijn.

Zij wist zich daarenboven beschaafd en fatsoenlijk voor te doen.

Het ware en volle vertrouwen der condeza had zij toch nooit bezeten even als Sivene die meer eene vriendin dan eene dienstmaagd voor haar geweest was.

Ritana weende en jammerde over het ongeluk dat hare vriendin overkomen was en deed zich in het bijzijn der condeza de bitterste verwijtingen dat zij zoo vast geslapen had.

— Het is mijne schuld, kermde zij. Hadde ik gewaakt de arme Sivene zou nooit de kamer hebben verlaten. Tot mijn laatste levensuur zal ik het mij verwijten! Nooit, nooit zal ik nog vroolijk kunnen zijn.

Op de condeza maakte die geveinsde teergevoeligheid een gunstigen indruk en zij trachtte Ritana tot kalmte te brengen door haar te zeggen dat het immers hare schuld niet was dat zij insluimerde.

Ritana bleef ontroostbaar en wanhopig.

Ook de oude graaf bracht zijn zakdoek herhaalde malen voor de oogen en betuigde aan Gabriëlla al snikkend zijn leedwezen over het smartelijk verlies dat zij door den dood van Sivene kwam te ondergaan.

Bernardo wilde de boot van den geheelen dag niet verlaten.

Hij gebaarde opzoekingen te doen; hij peilde gedurig de diepte; hij bulderde uit tegen de bedienden dat zij niet beter hun best deden en kermde luidruchtig:

— Sivene! arme Sivene!

Ritana trad nu weder bij de condeza in dienst en betrok reeds dienzelfden avond de kamer van Sivene naast het vertrek harer meesteres.

De mulattin Ginebra was met Sivene, die roerloos in een doodelijken slaap gedompeld lag, het meer vlug overgestoken.

Zij had het arme meisje in hare woning binnengedragen.

HOOFDSTUK XX

DE TWEE SCHURKEN

De twee schurken, de oude graaf en zijn zoon Bernardo, waren geruimen tijd in de kamer opgesloten gebleven.

Zij hadden een lang gesprek.

De zon was reeds ondergegaan toen de grijsaard van zijn stoel opstond en zeide:

— Wij mogen geen dag meer wachten want ons ongelukgesternte kon dien Avallos wel eens te vroeg terug brengen. Dan waren wij verloren. Het oogenblik is gunstig. Laat Ginebra handelen.

— Natuurlijk.

— Daardoor wordt zij gedwongen te zwijgen. Geraakt zij ooit in handen der politie dan kan zij ons daarmee nooit dreigen. Maak dat gij wegkomt, Bernardo, eer Gabriëlla terugkeert.

Het doel van Bernardo lag weer aan den overkant van het meer en bij de invallende duisternis trad hij in zijne boot en roeide naar de eenzame woning van Ginebra.

Hij zag het licht harer woning stralen in de verte.

Het geplas der roeiriemen werd gehoord door de mulattin die te voorschijn kwam.

Zij luisterde.

Ze vermoedde wie het was en zij snelde naar den oever.

— Zijt gij het, don Bernardo? vroeg zij zachtjes.

— Ja, Ginebra.

— Ik verwachtte u.

Bernardo stapte aan wal.

— Er is veel veranderd, sprak hij tot Ginebra. Nood breekt wet. Hebt gij mij vroeger niet verteld dat gij een middeltje wist om den krachtigsten man binnen weinige minuten

naar de andere wereld te helpen?

— Ja.

— En zonder dat er aan het lijk een kenteeken van vergiftiging te bespeuren is?

— Dat middeltje heb ik, don Bernardo.

— Werkt het gauw?

— Uitnemend.

— En geen spoor?

— Niets. Het heeft den schijn dat iemand gerust ligt te slapen, antwoordde de mulattin.

— Goed, Ginebra. Ik heb dat middeltje noodig.

— Ik zal het u geven.

— Niet noodig, Ginebra.

— Wat dan?

— Dat meisje, Sivene, moet sterven, en gij moet mij haar 's nachts dood op het kasteel brengen. Zult gij het stellig doen? vroeg Bernardo op fluisterenden toon.

— Ik zal het doen. Gij kunt u op mij verlaten, antwoordde Ginebra.

— Geef haar niet te weinig omdat er geen gevaar besta voor ontwaking.

— Wees daar gerust over, don Bernardo. Wie door dezen drank in slaap geraakt is ontwaakt niet meer, zeide de mulattin lachend.

— Zeer goed.

— Hoe laat verlangt gij dat ik aan de landtong weze?

— Middernacht. Alles moet slapen op het kasteel. Maak morgen na het ontbijt een einde aan haar leven opdat hare trekken overmorgen door den dood misvormd zouden zijn. Ik heb mijne redenen daarvoor.

Bernardo haalde een rol met goud uit zijn zak en gaf hem aan Ginebra.

— Gij zijt al te goed, don Bernardo, ik wou dat ik eeuwig voor u kon werken, zeide zij en wikte het zware goud in hare handen.

— De gelegenheid zal zich daartoe wel aanbieden. Ik zal nog menig baantje voor u te doen hebben, hernam Bernardo.

Hij trad naar zijne boot.

— Morgen nacht, zonder falen, Ginebra! riep hij nog eens en roeide van wal.

De mulattin keerde naar haar hut terug, verschoof de vuile mat die voor den ingang nederdaalde en riep tot haren afschuwelijken gezel Anselmo:

— *Compadre*, maak uw slangenmengsel vaardig; het moet morgen dienen.

De mulat keek op.

— Voor haar? vroeg hij naar boven wijzend.

— Ja.

— Spijtig. Zoo'n lieve meid!

— Er is goud bij verdiend, Anselmo.

— Ja, ja, 't is mij wel, antwoordde het monster bedaard. Binnen eene uur is alles klaar.

Toen Bernardo op het kasteel terugkwam zat de oude graaf met de condeza reeds aan het avondmaal.

— Gij zijt zeker naar de stad geweest, Bernardo? vroeg de oude.

— Ja, vader.

— Ik zal maar niet vragen, niet waar, Gabriëlla, of hij nog nieuws heeft meegebracht van den oorlog, want de tijdingen zijn zoo tegenstrijdig.

En met een zucht:

— Wat moet er nog van ons vaderland geworden!

Hij trachtte op de trekken van zijn zoon te lezen of deze Ginebra tot volvoering van zijn plan bereid had gevonden.

— Hebt gij mijne boodschappen gedaan, Bernardo?

— Ja, vader.

— Heeft men mijne voorwaarden goedgekeurd?

— Het is alles overeenkomstig uw wensch geschikt, antwoordde de schurk.

En voegde erbij met een zijdelingschen blik op de gravin, die in gedachten verdiept was:

— Er zijn tijdingen uit Washington. Onze gevolmachtigde Avallos zal weldra terugkeeren.

Gabriëlla schrikte uit haar gepeinzen op: een zonnestraal verhelderde haar gelaat.

Zij ontmoette den blik van Bernardo en van den ouden graaf.

Zij gevoelde dat zij haar vreugde verraden had.

Gabriëlla stond op en verliet de tafel.

Nauwelijks was de deur achter haar dicht of de grijsaard vestigde zijn giftigen blik op Bernardo en zeide:

— Hebt gij gezien hoe haar gezicht opklaarde toen gij van de terugkomst van Avallos spraakt?

— Hij zal te laat komen, antwoordde Bernardo.

. . . . . .

. . . . . .

— Het is stikkend warm, Ritana, sprak Gabriëlla.

— Wil ik, senorita, uw limonade gereed maken?

— Ja, beste meid.

Aanstonds sprong het meisje overeind, nam een zilveren bord, zette daarop een geslepen glas en een kandelaar neder en spoedde de kamer uit.

In het benedenhuis bevond zich een klein hokje waarin heerlijk bronwater, koud als ijs en helder als kristal, in een marmeren bekken opgevangen werd.

Dit water werd door de bewoners van het kasteel doorgaans gedronken.

Het was de gewoonte der condeza kort voor zij naar bed ging een frisschen drank uit deze bron te laten halen.

Daarbij perstte zij gewoonlijk sinaasappelvocht.

Alles was stil in het kasteel.

Ritana liep vlug, keek herhaalde malen om als schrikte zij voor de schaduwen die het flikkerend licht op de hooge steenen muren liet dansen.

Beneden gekomen blikte zij rond zich om te zien of er niemand meer was.

Alles was uitgestorven.

Het meisje begaf zich naar de bron en plaatste het licht op den rand van het marmeren bekken.

Zij vulde het glas met water en hield dit tegen het licht om te zien of het wel helder was.

Dan haalde zij een klein fleschje uit haren zak en goot dit in het glas met water ledig.

Nogmaals hield zij het glas tegen het licht.

Haar onderzoek moest bevredigend zijn want zij murmelde :

— Altijd even klaar!

Beangstigd keek zij in het ronde.

Had zij niet luidop gesproken?

Bespiedde haar niemand?

Neen... alles was doodstil.

Buiten adem liep zij de trap op en snelde naar hare meesteres terug.

Gabriëlla lichtte het hoofd op en zeide :

— Geef mij de suiker en een oranjeappel, Ritana.

— Wil ik den drank klaar maken, senorita? vroeg zij.

— Ja, antwoordde Gabriëlla vriendelijk. Gij doet dit waarlijk zeer goed.

— Ziehier, condeza, ik denk dat het juist naar uwen smaak zal wezen.

Gabriëlla nam het glas op en dronk de helft ledig.

Dan sprak zij :

— Gij hebt het goed klaar gemaakt, Ritana. Ik dank u.

Zij hernam het boek waarin zij aan 't lezen was, vormde er een plooi in en sloeg het toe.

— Zie zoo, sprak zij. Het zal tijd wezen om slapen te gaan. Wat uur is het, Ritana?

— Bijna middernacht, condeza.

— Gij kunt slapen gaan, Ritana.

Met die woorden dronk zij de tweede helft van haar glas ledig.

Zij zelve begaf zich naar hare slaapkamer.

— 't Is zonderling, sprak zij tot Ritana die nog op hare meesteresse wachtte. Ik voel mij eensklaps zoo moede en zoo slaperig dat ik mijne oogen haast niet kan openhouden.

— Dan willen wij hopen dat gij goed zult slapen, antwoordde Ritana, terwijl zij hare meesteres in het ontkleeden behulpzaam was.

— En toch voel ik mij zoo benauwd.

— Het is stikkend, senorita.

— Ik vrees onpasselijk te worden, vervolgde Gabriëlla diep adem halend.

— Ik zou te bed gaan, condeza. De slaap zal u wel genezen.

Toen de jonge gravin te bed was vervolgde zij :

— Ik zal het andere raam ook nog open zetten, dan kan de nachtlucht er beter inkomen.

Dit zeggende ging zij naar het venster, deed het open en schoof de gordijnen weg.

— Is er nog iets van uwe orders, condeza?

— Blijf nog wat hier, Ritana. Ik ben niet wel te pas en dood van den slaap. En toch...

— Wat hebt gij, condeza?

— De benauwdheid neemt ieder oogenblik toe.

Het arme meisje trachtte haar oogen open te houden en wilde zich in haar bed oprichten, doch viel weder op het kussen neer.

— Ritana...

— Wat belieft u, condeza?

— Ga niet weg... blijf!... Om Gods wil!... Wat scheen mij toch?... Roep mijn oom... O dààr... dààr... het oranjewater... ik stik... ik ben...

Een zware ademtocht ontsnapte aan hare borst.

Haar oogen gingen toe, haar armen zonken neder.

— Ik ben... vergiftigd! murmelde zij.

Zij liet het hoofd achterover vallen...

Een diepe slaap overmeesterde haar.

Ritana stond daar met het licht in de hand en hield den kouden blik onbeweeglijk op hare meesteres gevestigd.

Deze verroerde zich niet. Alleen hijgde de boezem geweldig en hare ademhaling werd gedurig zwaarder.

Lang bleef de feeks alzoo staan.

Zij vreesde dat de condeza terug zou ontwaken.

Eindelijk scheen zij daaromtrent gerustgesteld, zette het licht op de tafel neder en snelde de kamer uit naar het vertrek van Bernardo.

Zonder gedruisch te maken had zij de deur bereikt.

Deze stond op een kier en nauwelijks drukte zij daartegen of Bernardo stond voor haar en fluisterde haar toe :

— Welnu?

— Alles goed.

— Slaapt zij?

— Heel vast.

— Heeft zij alles ingenomen?

— Ja.

— Haal dan de kleederen van Sivene van uwe kamer en wacht mij daarmede bij de condeza, vervolgde Bernardo.

Hij greep zijn hoed en snelde naar de zijtrap, terwijl Ritana zich naar hare kamer spoedde om te doen hetgene haar bevolen werd.

Spoedig daarop trad zij met een arm vol kleedingstukken die zij uit de nalatenschap der verdwenen Sivene geërfd had in het slaapvertrek der condeza.

Deze lag nog even onbeweeglijk op haar bed als wanneer zij haar verlaten had.

Het was bijna middernacht.

Zij luisterde...

Niets vernam haar oor dan de zware ademhaling van het arm slachtoffer en het regelmatig getiktak van het pronkuurwerk.

Een deur ging open... zachte voetstappen weerklonken...

Bernardo!

Achter hem Ginebra de mulattin met een meisje op den arm traden het slaapvertrek binnen.

Het meisje was Sivene!

Maar niet meer levend! De dood had voor eeuwig haar schoone zachte oogen geloken!

Voor eeuwig hield haar trouw en minnend hart op met kloppen!

Bernardo was bleek en zijn oogen glommen akelig.

— De kleeren? murmelde hij.

— Daar!

— Trek Sivene de kleeren der condeza aan... Gauro!... En aan haar... aan de condeza die der dienstmaagd!...

Ginebra legde het lijk van Sivene op den grond neder.

Ritana, door haar geholpen, ontdeden Gabriëlla van hare kleederen.

Onbewust en machteloos liet de jonge gravin hare kleederen uittrekken en die harer vroegere dienstmaagd aandoen.

Toen dit geschied was legde Ginebra de slapende in een leuningstoel, nam vervolgens het doode meisje op en plaatste haar op het bed.

Bernardo ging naar de sponde.

Die gelijkenis was sprekend.

De schoone lokken hingen aan beide kanten van het gezicht en het hoofdkussen neder en uit de fijne kanten van het sneeuwwitte gewaad kwamen de poezelige armen en de kleine handjes der vermoorde te voorschijn.

Bernardo keek met het licht in de hand dan eens naar de doode, dan weder naar de condeza die daar bewusteloos neder lag.

De rijke gravin had met hare dienstmaagd van rol verwisseld.

Hij scheen met den uitslag tevreden en nam zelf het kostbare parelsnoer van Gabriëlla's hals, trok de diamanten ringen van hare vingers en stelde een en ander aan Ritana ter hand om daarmede de doode te versieren.

— De condeza Gabriëlla is dood en haar dienstmeid Sivene leeft, sprak hij op zegevierenden toon terwijl hij eerst naar het lijk en toen naar Gabriëlla keek.

— Neem haar op, Ginebra, gij staat mij voor haar leven in, vervolgde hij zich tot de mulattin wendende.

Hij gaf aan Ritana een wenk haar daarbij behulpzaam te zijn.

Spoedig hadden zij de slapende in een bruinen doek gewikkeld; de mulattin nam haar op den arm en met haastige schreden volgde zij met haar edelen last den schurk Bernardo.

De helleveeg liep weder door het park naar de landtong waar de gruwzame Anselmo haar in de boot wachtte.

De vrouw legde de condeza op den bodem van het schuitje neder.

Toen dit van wal stak riep Bernardo de mulattin nog toe :

— Pas op dat zij niet sterve!

Hij bleef nog eenige oogenblikken staan, keek de boot na zoover hij kon en zeide daarop halfluid in zichzelven :

— Ik heb woord gehouden, condeza. Gij zult ellendiger worden dan gij mij gemaakt hebt. Ellendiger dan het monster Bernardo! Ellendiger dan ik, uw rijke erfgenaam!

Snel keerde hij naar het kasteel terug.

Hij sloop naar de kamer van zijn vader.

Deze stond daar bleek en verwezen.

Het wachten had zijn zenuwen overprikkeld.

Hij vreesde onraad, tegenslag!

Het waagspel was groot : rijkdom of armoede langs eenen kant met eer en een gelukkig leven! En langs den anderen kant... de gevangenis, de galg misschien.

Voorzichtigheidshalve had de oude graaf, die niet alleen een schurk maar tevens een lafaard was, zich buiten alles gehouden. Nauwelijks bemerkte hij Bernardo of hij vroeg:

— Gedaan?

— Ja.

— En gelukt?

— Geheel.

— Caramba! Caramba! lachte de vuige schurk.

— Het is afgeloopen. Geen mensch zal er aan twijfelen of Gabriëlla ligt dood op haar bed. Kom eens naar haar kijken, gij zult er zelf versteld over staan.

— Morgen vroeg! morgen! sprak de oude graaf ontwijkend.

— Oude vos! schertste de zoon. Gij vreest in Ritana een getuige tegen u te zullen vinden en gij wilt in geval van nood rein en onschuldig blijven. Dat is gek!

— Hm! hm!... ja... neen!...

— Ritana heeft zelf de misdaad gepleegd... zij moet zwijgen! En toch!...

— Wat?

— Het graf alleen is stom... Als ik iets van haar vrees, dan...

Met zijn handen deed hij het gebaar van iemand den hals om te wringen.

En naar de deur gaande :

— Zorg morgen vroeg maar voor tranen in uw oogen, oude!

Zonder gedruisch verliet hij het vertrek en begaf zich naar de slaapkamer van Gabriëlla.

Hij trof er Ritana.

— Als alles maar goed afloopt, zei deze.

Zij sloeg een schuwen blik op het lijk.

— Goed afloopt!... Zijt ge bang? sprak Bernardo.

— Ja... ik!...

— En toch hebt gij niet geschroomd om beiden den slaapdrank in te geven. Gij zult het zelve niet gaan uitbrengen en u zoo op het schavot brengen.

— Ik ben benauwd!

— Wie zal er aan denken dat het de condeza niet is die daar dood op haar bed ligt.

— Ik beef!

— Ziedaar reeds voor u op voorschot!

Hij stopte haar handen vol goud en vervolgde :

— Dat is slechts een begin, voortaan zult gij een goed leventje hebben.

Maar het meisje werd bleeker nog.

Verwilderd staarde zij op de levenlooze trekken van Sivene, hare voorgangster.

Het was of plots de stem van haar geweten in haar was antwaakt :

— God! God! murmelde zij, wat ben ik ongelukkig.

— Zijt gij zinneloos?

— Voortaan is het leven mij een last... Ik heb mij gedoemd!

Onwillekeurig opende zij hare handen en liet de goudstukken op den vloer nederrollen.

Bernardo keek haar dreigend en woedend aan :

— Die is er te veel! dacht hij.

Hij trad op haar toe, nam haar zachtjes bij den arm en zei met geveinsde goedheid :

— Speel morgen vroeg uw rol goed, Ritana. Roep om hulp zoodat het door het geheele kasteel klinkt en stel u radeloos aan over den dood uwer meesteres. Zult gij?

— Ja.

— Ik zal voor het overige zorgen.

— Wat moet ik nu doen? vroeg zij bevend.

— Uw goud oprapen... Kom ik wil u helpen!

Toen zij daarmede gedaan hadden, vervolgde hij :

— Bemint gij het geld niet, Ritana?

Het meisje knikte. De schraapzucht ontwaakte weder in haar en verjoeg de goede gevoelens die een oogenblik in haar waren opgeweld.

Bernardo trof haar in een andere zwakke zijde :

— Ja, daar ligt Sivene! Maar dat moet u genoegen doen, Ritana! Heeft zij u niet genoeg getergd? Hebt gij voor haar de plaats niet moeten ruimen in het vertrouwen en de genegenheid van Gabriëlla? Zeg eens, hoe dikwijls hebt gij in uw hart haren dood gewenscht? Dikwijls, niet waar! Welnu daar

ligt zij roerloos uwe trotsche mededingster en in 't vervolg zult gij zelf niet meer moeten draven op 't bevel van meesters. Van heden af, Ritana, zijt gij meesteres, zijt gij rijk. Maar speel uwe rol goed tot het einde... of wat wacht u? Het schavot!

De woorden van den booswicht hadden haar weder gesterkt in het kwaad.

— Sluit nu de deur achter mij dicht, vervolgde hij, en ga te bed. Goeden nacht, Ritana, gij zijt voor uw geheel leven geborgen!

Hij wierp een laatsten blik op het meisje en snelde naar zijne kamer.

— Overwinnaar! murmelde hij. Don Bernardo de Campanas, gij zijt voortaan de rijkste edelman van Mexico... En Francisco Evraert!... ah! ah! ah!... Ik wil hem morgen zien!

HOOFDSTUK XXI

DOOD!

De bedienden van het kasteel waren reeds eenigen tijd aan hun werk.

Alles was nog stil in het park.

Eensklaps weerklonk het akelig gegil van Ritana door de gangen van het verblijf.

Allen kwamen verschrikt toesnellen.

Het was of het onheil sinds eenige dagen zijn sombere vlerken over het weleer zoo heerlijke kasteel had uitgestrekt.

Wat mocht er thans wezen?

Had de oude graaf iets gekregen?

Met loshangende haren snelde Ritana de trappen af en schreeuwde luid :

— Hulp! hulp!

In haar schijnbaren doodsangst zei ze niet wat er gebeurd was.

— Wat hebt ge? Wat is er? klonk het rond haar.

— O God! o God! welke ramp!

— Maar wat?

— De condeza!...

— Welnu?

— ...is dood!

Het was een donderslag. Allen liepen naar het slaapvertrek van den graaf. Deze kwam zooals hij uit zijn bed gestapt was de deur uitwaggelen en viel bij het vernemen der verschrikkelijke tijding bewusteloos op den grond.

De bedienden namen hem op en brachten hem naar zijne kamer terug.

Daar vertoonde zich Bernardo!

Bij het vernemen der doodstijding stelde hij zich als een waanzinnige aan en ijlde naar de vertrekken der condeza.

De bedienden volgden hem verschrikt en ontzet,..

Bernardo wierp zich in zijn wanhoop op het lijk en vervulde de kamer met zijn jammerklachten en klaagtonen.

— Gauw! gauw! naar dokter Baldi! riep hij. Hij moet komen zoo vlug als mijn paard hem naar hier brengen kan.

En tot het lijk :

— Gabriëlla, lieve Gabriëlla, waarom ben ik niet in uwe plaats gestorven!

Een geruimen tijd scheen het hem onmogelijk zich van de overledene los te rukken.

Eindelijk richtte hij zich met den zakdoek voor de oogen overeind en verliet de kamer snikkende en jammerende.

De bedienden keken hem wantrouwig na, ten minste eenigen.

Anderen hadden de tranen in de oogen uit deernis voor hem.

Maar allen zwegen.

— Mijn vader! Mijn vader! kreet hij.

Een dienstbode meldde hem dat de grijsaard bewusteloos lag en dat men voor zijn leven vreesde.

Hij begaf zich naar hem toe en liet hem de slapen met azijn wrijven.

Na een geruimen tijd sloeg de grijsaard de oogen weder op en vereenigde nu zijne klachten en tranen met die van zijn zoon.

Zij vielen in elkanders armen en vervulden het kasteel met hun gejammer.

In dezen toestand kwam dokter Baldi.

Hij sprak de twee graven moed in en te zamen gingen zij naar de overledene.

Dokter Baldi, een waardig grijsaard, begaf zich diep geroerd naar de doode, staarde haar eenige oogenblikken aan met de tranen in de oogen, voelde den pols en sprak :

— De Heer heeft haar tot zich genomen!

— Geen hoop meer, dokter! smeekte de oude graaf de bevende handen saamgevouwen. O red haar! red haar!

— De kunst is hier onmachtig.

— Is het dan toch waar? O God! o God!

— Zij was te goed voor deze wereld, troostte de geneesheer.

Een lang en luid gesnik vervulde de kamer.

Baldi zweeg en droogde zelf een traan af.

Op beslissenden toon vervolgde hij :

— Zij is aan een beroerte gestorven en reeds vroeg in den nacht. Zij had er veel aanleg toe en ik heb er reeds lang voor gevreesd. Het is een hartkwaal of een uitzetting der slagaderen. Heeft zij gister de een of andere gemoedsaandoening gehad ?

— Zij scheen op het avondmaal zeer neerslachtig en is vroegtijdig naar hare kamer gegaan, sprak nokkend de oude graaf.

En tot Ritana :

— Kunt gij u niet herinneren, meisje, dat uwe meesteres, vóór zij naar het bed ging, ergens over geklaagd heeft.

— Ja, senor, zij was zeer benauwd, had veel last van de warmte en beval mij nog een raam open te zetten, antwoordde zij al weenende.

— Zooals ik zeide, hernam de dokter, een beroerte ten gevolge eener hartkwaal. Menschelijke hulp vermag hier niets tegen.

— O mijn God ! Wat kunnen wij voor haar doen ?

— Gij kunt de vereerde afgestorvene in den dom op een praalbed tentoonstellen.

— Zeker ! zeker ! Dat komt eene condeza de Campanas toe. Dat heeft zij door hare deugden verdiend, antwoordde de graaf.

— Zeker heeft zij dat ; zij was reeds bij haar leven een engel. Mexico heeft haars gelijken niet aan te wijzen. Vrede zij hare schoone ziel ! Zij is thans in haar waar vaderland... bij de engelen.

Dit zeggende boog de dokter zich diep voor de overledene en legde toen den arm van den graaf in den zijnen om hem uit de kamer te leiden.

Hij vreesde dat de smart, bij het langer zien van de afgestorvene, hem den dood zou kunnen aandoen.

In de gang wendde hij zich tot Bernardo die snikkend achterna kwam gestapt en zeide:

— Houd u moedig, jonge vriend. Ik ken en eerbiedig uwe diepe smart. De hemel heeft het zoo gewild. Maar de mensch mag niet morren en klagen.

In de kamer van den ouden graaf gaf de dokter nog eenige vertroostingen en vermaningen.

De geneesheer vertrok.

Nauwelijks was don Bernardo alleen of hij riep zegepralend tot zijn vader :

— Nu is de zaak afgedaan. De lijkschouwing heeft plaats gehad.

— Maar die Sallandro ! antwoordde de oude schurk.

— Wat vreest gij van hem ?

— Hij zal komen met zijn dokter.

— Niets te doen. Dan verwijzen wij hem slechts naar zijn kollega den beroemden dokter Baldi. Nu ga ik naar de stad voor de lijkplechtigheid.

HOOFDSTUK XXII

PORFEIRO DIAZ

Er was woeling in Puebla, de stad der Engelen.

Het leegloopende volk was op de been, want er was weder iets te zien.

Een Fransche patroelje had een guerillabende overvallen en gevangen genomen, die tusschen Puebla en Orizaba den weg onveilig maakte.

Bovendien was men den spion der bende, Perez genaamd, meester geworden.

Het was die kerel die de baanstroopers berichten deed toekomen als er voor hen gelegenheid was eene goede vangst te doen.

Het gerucht liep dat genoemde misdadiger heden zou gefusiljeerd worden en dit werd door de Franschen doorgaans in de stad zelve ten uitvoer gebracht op een plein waar nu en dan handel werd gedreven.

Het ware te omslachtig geweest al die strafuitvoeringen buiten de stad te doen plaatshebben.

Daar stond een oude muur.

Men plaatste er den veroordeelde tegen en vijf kogels maakten weldra een einde aan zijn leven, waarna zijn lichaam op eene kar werd geworpen, vervoerd en begraven.

Waarom zou men voor dit gespuis meer beslag maken ?

Gevangen en gehangen !

Zoo luidde tegenwoordig het vonnis van al de ladrones.

Thans marcheerde er weder een afdeeling

van veertig man, met geladen geweren, naar de hoofdgevangenis.

Men vertrouwde het volk niet.

De gevangenis was met reusachtige muren omringd en gewoonlijk zaten daarbinnen een veertigtal gevangenen bij elkander.

De soldaten stonden, met de bajonetten op de geweren, gereed.

Elke poging tot ontvluchting zou verijdeld zijn geworden.

De kommandeerende officier begaf zich voor de gevangenen en riep op luiden toon :

— Wie van u heet Ignacio Perez ?

Niemand antwoordde.

— Perez ! Hebt gij het niet gehoord. Wie uwer heet zoo ?

— Ik heet Perez, zeide een arme kerel met een gescheurde zerape. Hij lag achteraf in een hoek op den grond.

— Gij zijt Perez ?

— Ja, senor.

— Kom hier, kerel.

De deur werd weder gesloten ; de gevangenisbewaarder bond, op bevel van den officier, den gevangene de handen op den rug en de troep marcheerde met hem weg in de richting van het kleine plein.

De man had tot nu toe gemeend dat men hem wegvoerde om verhoord te worden.

Toen de soldaten echter de gevreesde plaats bereikten die hem zeer goed bekend was, riep hij in doodsangst :

— Senores ! gij wilt mij toch niet doodschieten. Ik ben geheel onschuldig en heb waarachtig het kieken niet gestolen. Ik kan het ook bewijzen en mijn broeder zal heden morgen in de stad komen. Ik was zelfs niet in Puebla toen het dier gestolen werd.

Hij ontving van niemand eenig antwoord.

Geen mensch sloeg acht op zijn woorden.

Men wist wat zulke praatjes te beduiden hadden !

Toen hij zich wilde verzetten tegen de uitvoering van het vonnis werd hij door vier man opgenomen en naar een der ringen gedragen die in den muur bevestigd waren om de paarden der kooplieden aan vast te binden.

Daar werd hij stevig aan vast gesjord.

Het volk werd oproerig. Het schoolde saam, maar van het einde der straat kwam de Fransche ruiterij aanrijden.

De muziek speelde een vroolijken marsch.

— Ik ben onschuldig ! Ik ben onschuldig ! kreet de arme man. Ik heb het kieken niet gestolen.

De geweren werden aangelegd.

De bevelen weerklonken...

— *Feu !*

De geweerschoten knalden tegelijk...

De ongelukkige stortte zielloos tegen den muur ineen.

Een Mexicaansche voerman stond reeds gereed, laadde het lijk op zijn wagen en reed er mede weg.

Ondertusschen marcheerde de afdeeling onder opgewekte lustige deuntjes naar de Groote Plaza terug.

Wat was er ook anders gebeurd dan de uitvoering van een vonnis ?

Een schurk was er minder en de maatschappij van hem verlost !

Een hoofdofficier reed op de afdeeling toe, bracht zijn paard bij den bevelvoerenden officier tot staan en zeide met onderdrukte stem:

— Sapristi, Duval, wat hebt gij gedaan !

— Ik ? Wel...

— Gij hebt een onschuldig man doodgeschoten.

— Caramba ! riep kapitein Duval uit. Maar hoe is dat mogelijk ?

— Het is zoo.

— Ik heb zelf zijn naam afgeroepen en hij heeft zich aangemeld.

— Ja, in elk geval hij heet ook Perez, maar niet Ignacio doch Juan !

— *Morbleu !*

— En hij is slechts gevangen gezet wegens een kleinen onbeduidenden diefstal. De wezenlijke Ignacio zat niet eens in dezelfde gevangenis maar in San Loreto en is zooeven in de stad gebracht.

— *Diable !* bromde de hoofdman, dat is noodlottig. Maar wat moeten we nu doen ? zullen wij den anderen nu laten loopen ?

— Dat gaat niet, antwoordde de hoogere officier. Er is bevel gekomen van hooger hand hem te fusiljeeren. Volvoer dit bevel dadelijk.

— Het volk schoolt reeds te zamen en wij zullen ten laatste schandaal maken. Ten slotte zal men navraag doen wie bij de eerste strafuitvoering is doodgeschoten.

— Hm ! Dat is waar ! Wacht dan met den tweede tot aan den avond. Het is wel mogelijk dat er dan nog andere bijkomen. Maar neem u in acht voor een volgenden keer, Duval. De kerel heet Ignacio Perez.

Hij keerde zijn paard om en draafde naar een ander gedeelte van de stad.

Op de plaza stond een groep jonge meisjes naast elkander en druk in gesprek.

Het waren bevallige, slanke, jeugdige gestalten met bronskleurig gezicht en zeer levendig en beweeglijk van aard.

Wat heeft een Mexicaansche ook noodig voor haar opschik om zich van het hoofd tot de voeten te kleeden?

Een kam om haar weelderig haar bijeen te houden, een wit hemd, een bonten onderrok, een paar lichte schoenen en een lange, smalle rebozo, om het bovenlijf daarin te wikkelen.

Haar tooi is gereed.

Hoe bevallig weten zij de rebozo om het hoofd en schouders te slaan terwijl de oogen daarbij schitteren en een lach om hunne lippen speelt.

— Hebt gij het reeds gehoord? zeide een harer, een beeldschoon meisje van zeventien jaar.

— Moeder heeft het zooeven bij ons thuis verteld dat zij Porfeiro Diaz heden uit het fort naar de stad zullen overbrengen. De keizer wil niet dat de Franschen hem slecht behandelen.

— Maar wat geeft hem dat, zeide een ander of zij hem in het oude klooster opsluiten waar dagelijks menschen worden uitgesleurd om ginder voor dien muur te worden doodgeschoten?

— *Ladrones?*

— Niet altijd. Een half uur geleden werd Juan Perez door hen doodgeschoten. Een knaap zoo braaf als er geen tweede te vinden is, die jaren lang zijne arme zieke moeder heeft verpleegd en slechts naar de stad gekomen was om geneesmiddelen te halen en een kieken om het arme menschke te versterken. O, welk een ellende!

— En dat de mannen zulks kunnen aanzien, zeide de eerste weder. Is het niet om ons vrouwen razend te maken?

— Maar wat kunnen wij doen? antwoordde de andere. Zij komen met kanonnen en geweren en zijn beter geoefend in den oorlog dan wij. Hebben wij Puebla kunnen houden tegen hen?

— Omdat wij dien ouden schurk Gonzalez Ortega tot bevelhebber hadden, riep het jongste meisje uit. Ik heb nog meer verstand van eene belegering dan die schavuit! En thans, naar men zegt, wil hij president worden in vervanging van Juarez. Ik ben slechts een zwak meisje, maar komt hij ooit weder in Puebla, dan scheuren mijne vrouwenhanden hem in stukken en werpen hem den honden voor.

— Hij heeft zijne diensten ook den Franschen aangeboden, hernam de eerste, maar die wilden niet met hem te doen hebben.

— Natuurlijk, lachte de andere, want met een piaster was hij nog te duur gekocht, de lafaard!

— En hoe heeft hij hier huis gehouden?

— En hoe werd hij overal verslagen waar hij zich liet zien?

— Is dat een generaal? Weg met den schelm!

— En thans is hij gezant bij de Noord-Amerikanen en ons hebben zij met dat onbeschaamde Fransche gespuis opgescheept.

— Maar toch liever de vreemden, zeide eene oude vrouw, dan Ortega terug die onze mannen van de straat liet opvangen en in uniformen stak.

— Maar hij was toch ten minste een Mexicaan, hernam de eerste.

— Een hond was hij, riep de jonge vrouw, maar geen Mexicaan. Wat deed hij? De klokken der hoofdkerk deed hij luiden en toen de menschen te hoop liepen, in de meening dat er brand ontstaan was, de straten versperde zoodat de ongelukkige arme menschen ingesloten waren en hij hen daarop liet doodschieten. Mijn arme man werd op dien avond door een kogel getroffen, en over dienzelfden drempel waarover hij des morgens frisch en gezond heenstapte werd des avonds zijn lijk gedragen.

— Wat zou daar ginds in de straat te doen zijn? zeide een jong meisje en wees naar eene straat die op de plaza uitgaf.

— Wat zou het zijn, antwoordde de vrouw somber. Soldaten, anders niet, die den geheelen dag heen en weder door de stad marcheeren.

— Maar ginds is het nu toch buitengewoon! Ziet gij niet hoeveel volk er zich omheen schaart? De Franschen drijven hen terug.

— Wat mag dat wezen?

De jonge meisjes en de oudere vrouwen keerden zich naar dien kant.

Er greep waarlijk iets buitengewoons plaats.

Er marcheerde eene gesloten kolom Fransche soldaten, doch voor hen uit liepen ongeveer zeven of acht Fransche officieren, vrij ongeregeld, met den officier der *Independencia* in hun midden.

— Ongetwijfeld een gevangene!

— Ja, maar hij wordt met onderscheiding behandeld.

Een naam ging van mond tot mond :

— Porfeiro Diaz!

Met verbaasde blikken zag het volk naar hem op.

Er was misschien ook niemand in geheel Mexico die grooter naam had gemaakt en dezen onbevlekt in eer had gehouden, terwijl het algemeen bekend was hoe dapper hij zich had gedragen in Oajaca waar hij ten laatste voor de overmacht der troepen van Bazaine moest zwichten.

Hij had zich overgegeven, gelijk de lezer zich herinnert, omdat hij niet wilde dat de stad door eenen langdurigen nutteloozen tegenstand gevaar liep platgeschoten te worden.

Maar in Puebla kon er niet veel sympathie bestaan voor de partij van Juarez daar in den laatsten tijd het opperbevel in handen was geweest van den slechtsten en ongelukkigsten generaal die misschien in Mexico gevonden werd, namelijk Gonzalez Ortega.

Daardoor was het vertrouwen in de regeering van Juarez geheel verdwenen.

En hoewel de Franschen ook hier — evenals overal — gehaat werden, verwachtte men toch van eene verandering van regeering geen verbetering en daarom dacht men ook niet aan eene omwenteling.

Voor generaal Diaz echter betoonde men algemeen belangstelling.

Men wist dat hij een eerlijk, braaf man was, die zijne soldaten goed behandelde, hetwelk in die dagen van onrust een bevelhebber zeer in de algemeene achting deed klimmen.

Bovendien vertelde men dat hij door de Franschen in het fort Guadeloupe slecht behandeld was geworden en de keizer bevolen had hem naar eene betere gevangenis over te brengen waardoor de belangstelling natuurlijk steeds grooter werd.

Toen de optocht naderde zag men dat de Fransche officieren zich met hem zeer minzaam onderhielden. Hij scheen veel minder hun gevangene dan hun kameraad te zijn zooals hij nu in de straat voortwandelde.

Vele burgers van Puebla die hem in de straat ontmoetten groetten hem zeer beleefd, hetwelk door hem met een vriendelijken lach werd beantwoord.

De soldaten sloegen een zijstraat in en de menschenmassa die voortdurend grooter werd volgde hen zonder de minste vijandelijkheid te toonen.

Wat hadden deze ongewapende lieden, terwijl de stad door de kanonnen van de Franschen werd bestreken, ook tegen de overmacht kunnen uitvoeren? Zij wenschten den generaal slechts te begeleiden totdat de Franschen eindelijk voor een oud klooster kwamen. De benedenverdieping daarvan werd tot kazerne gebruikt.

Daar waren eenige bewoonbare vertrekken voor den gevangene bestemd.

Maar de generaal was niet verwend. Jaren had hij doorgebracht onder de vermoeienissen van het krijgsmansleven.

Hij maakte dus weinig aanspraak op de gemakken der weelde.

Men betoonde hem hier in zooverre oplettendheid dat men hem een vertrek gaf, dat, alhoewel de vensters met sterk traliewerk voorzien waren, een prachtig uitzicht aanbood op de vulkanen. Hij was thans in de gelegenheid de heerlijke vrije natuur te aanschouwen nu hij niet in de mogelijkheid was zich daarin vrij te bewegen.

Dat hem daar niets ontbrak daarvoor zorgden de bewoners der stad wel.

Hetzij men de republiek of het keizerrijk aanhing, Porfeiro Diaz was edel en een man van eer en zulke personen zijn veel te zeldzaam in Mexico, om hem niet, waar men hem ook aantrof, alle mogelijke beleefdheden te bewijzen.

De burgers van Puebla verzuimden ook niet zijne gevangenschap zooveel mogelijk te veraangenamen.

Hoewel hij ten strengste bewaakt werd had hij zich over niets te beklagen.

Het klooster waarin generaal Diaz zich bevond was aan de oostzijde door de beschieting der stad van uit het fort na de inname van de Franschen, merkelijk beschadigd.

De bommen die hierin waren geworpen hadden een der koepels gedeeltelijk vernield en de kerk met puin gevuld. Ook was een gedeelte van den buitenmuur ingestort, zoodat men van buiten de smaakvolle zuilengang die naar het binnengedeelte van het gebouw voerde zien kon.

Voor een groot gedeelte waren de benedenvertrekken ongebruikt en daaronder ook die kamers welke aan de westzijde lagen met het uitzicht op de vulkanen.

Gedeeltelijk werd de benedenverdieping door de Franschen als kazerne gebruikt, gelijk wij reeds zegden.

De voorgevel bestreek en beheerschte een voornaam gedeelte der stad.

De achterzijde van het gebouw scheen niet

gebruikt te worden maar waartoe was dat ook noodig?

Het ontbrak in Puebla niet aan gelegenheid om soldaten te huisvesten.

Bijna al de kloosters stonden ledig en het geheele Fransche leger hadde daarin plaats kunnen vinden.

Met den besten wil der wereld kon men alles niet gebruiken.

Een klein gedeelte der kloosters had reeds koopers gevonden en eenige daarvan waren ook reeds in woonhuizen veranderd.

Van dien overvloed aan ruimte kwam het ook dat een geheele rij vertrekken, waarvan Porfeiro Diaz twee ten gebruike waren aangewezen, al de overige ledig stonden.

Aan eene uitvluchting was bij de sterke muren en zware deuren die toegegrendeld waren, niet te denken.

Bovendien waren er maar twee in elkander loopende uitgangen.

De eene gaf uit op de azotea van het klooster, de andere naar de voorpoort, waar eene dubbele wacht stond die alle uren werd afgelost.

Porfeiro Diaz bevond zich onder de bewaking der stedelijke overheid, doch maarschalk Bazaine scheen de inwoners van Puebla niet in zooverre te betrouwen den gevangene geheel alleen aan hen over te laten. Hij geloofde op dze wijze de beste maatregelen te nemen om eene vlucht onmogelijk te maken.

Zoo verliepen er acht dagen zonder dat er zich in zijn toestand eene verandering voordeed.

Porfeiro Diaz werd niet meer lastig gevallen door degenen die hem het meest vijandig waren.

De Franschen bemoeiden zich met hem niet meer en hij had slechts omgang met de beambten der stad en ontving ook van dezen zijn onderhoud in wijn en vruchten dat in ruime hoeveelheid door de burgers hem werd gezonden.

Hij hoorde dagelijks het stooten der Fransche geweerkolven op den grond en zag geene mogelijkheid zijne gevangenis te ontvluchten.

Dit was nochtans zijne hoofdgedachte.

De avond van den achtsten dag viel.

Generaal Diaz stond met het voorhoofd geleund tegen het ijzeren traliewerk van zijn venster.

Hij blikte stil en nadenkend naar buiten.

Weldra viel de duisternis in.

Op zijne tafel brandde eene kleine lamp en de cipier had even te voren zijn avondeten daarnaast gezet. Tot nu toe had hij nog geen lust gevoeld er gebruik van te maken.

Zijn blik was gericht op de donkere wolken die langs den hemel dreven en slechts nu en dan een heldere streep aan het firmament vertoonden.

Het weder had reeds den geheelen dag gedreigd.

Plots brak het los!

De sluizen des hemels openden zich, de bliksem flikkerde, de donder ratelde en als een zondvloed stroomde de regen klaterend door de ledige straten.

Diaz sloeg daarop geen acht.

Hij leunde stil en in gedachten verdiept tegen het traliewerk en slaakte nu en dan een diepen zucht.

— Machteloos in de handen mijner vijanden, murmelde hij, als mijn vaderland bloedt onder een vreemd juk.

— Porfeiro Diaz!

Hoorde hij zijn naam niet?

Het moest zinsbedrog wezen!

Hij verroerde niet.

— Porfeiro Diaz! herhaalde eene diepe en te gelijk voorzichtig gesmoorde stem.

Hij sprong op!

Dat was de stem niet van den cipier!

Hij wendde het hoofd om en herkende thans bij het flauwe licht der lamp een monnik die naast de tafel stond.

Hij was gehuld in eene lange pij met het gelaat gedeeltelijk in zijn kap verborgen.

Hij scheen onbeweeglijk de uitwerking gade te slaan die zijne verschijning op den gevangene maakte.

Generaal Diaz behoorde misschien tot de meest verlichte menschen onder zijn landgenooten.

Hij was in het minst niet bijgeloovig en kende geen persoonlijke vrees.

Maar toch kon hij in het eerste oogenblik zijne ontroering niet onderdrukken, toen hij hier in de oude sombere kloostercel geheel onverwacht en onvoorbereid de gedaante van een monnik zag staan, die op een onverklaarbare wijze was binnen gekomen.

Hij had geen tred, geen geluid van grendel of deur gehoord.

Dit alles maakte gewoonlijk leven genoeg.

Als uit den grond opgerezen stond de gestalte voor hem die door hare onbeweeglijkheid meer op eene bovennatuurlijke verschijning dan op een menschelijk wezen geleek

Was het een spook?

Dwaasheid! zeide zijn verstand.

Het was misschien zijn verbeelding die hem dat voorspiegelde en in het volgend oogenblik zou alles weder verdwijnen zooals het gekomen was.

Hij kruiste de armen over de borst en sprak bedaard:

— *Quien vive?* Ik zie eene gedaante maar ik kan het gelaat niet herkennen!

De monnik hief waarschuwend den arm op.

Hij blikte nogmaals omzichtig in het ronde.

— Wie zijt gij? vroeg Diaz.

Geen antwoord.

— Wat brengt gij mij?

Moest hij sterven en zond men hem een pater om hem tot den dood te bereiden?

— Is het den dood? hernam de generaal.

— Neen... de vrijheid! antwoordde een zangerige stem terwijl de monnikskap achteruit werd geworpen.

Een bevallig vrouwenkopje, met weelderigen haartooi, waarin een roode roos prijkte, stond voor hem. Twee zwarte oogen bekeken hem vriendelijk.

— Mercedès! juichte Porfeiro Diaz.

— Ust! zei de jonge vrouw met een gebaar om stilte op te leggen.

— Hoe komt gij hier? senorita.

— Het vaderland heeft Porfeiro Diaz noodig. Kom, volg mij.

Zij traden in het tweede vertrek.

— Neem de lamp mede, fluisterde de Roode Roos.

— Is het licht der lamp buiten niet zichtbaar, senorita?

— Neen, de trap ligt in het binnengedeelte van het gebouw.

Hij volgde zwijgend.

De jonge vrouw had weder de monnikskap over hare lokken gehaald.

Zij bracht hem niet naar de deur maar bij den muur, waarop een schilderwerk in fresco was aangebracht, voorstellende Petrus in de gevangenis.

Mercedès scheen hier goed tehuis.

Zij boog zich naar den grond en drukte daar op eene veder.

Een gedeelte van het schilderwerk — hetwelk den gewelfden ingang van een kelder voorstelde — sprong open.

Het was eene kleine deur van ongeveer twee voet hoogte, die hier vernuftig en verborgen genoeg was ingezet.

Mercedès trad vooruit.

Porfeiro Diaz volgde.

Beiden verdwenen in de nauwe gang en de veder knipte achter hen weer dicht.

De gevangenis van den generaal lag achter hen ledig en verlaten.

De vogel was de kooi ontvlogen.

HOOFDSTUK XXIII

HET AANBOD

Ondertusschen lag Gabriëlla in Sivene's kleederen nog altijd onbeweeglijk in de hut der mulattin op hetzelfde bed waarop het ongelukkige meisje daags te voren gestorven was.

Het slangenvergif van Anselmo, door Ginebra toegediend, had zijn uitwerksel gehad.

In plaats van den vuurrooden blos had zich eene doodelijke bleekheid op het schoon gelaat van Gabriëlla verspreid.

Zij scheen rustig maar het was slechts tengevolge van uitputting.

De koortsachtige gloed, dien de sterke dosis bedwelmend vergift door hare aderen had doen stroomen, was verdwenen en door eene geheele ontspanning opgevolgd.

Zij sliep vast.

Alle oogenblikken ging de mulattin naar de deur van het vertrekje en keek naar de slapende.

Deze echter verroerde niet.

Maar eensklaps hoorde zij gerucht... haastig liep zij er heen...

Haar blik ontmoette den strakken blik van Gabriëlla. Het meisje staarde de mulattin onbeweeglijk en verward aan.

Zij kon hare oogen nog niet gelooven en het beeld dat voor haar stond, als werkelijk bestaand beschouwend. Zij streek met de hand over haar gelaat als wilde zij den akeligen droom, dien zij gehad had, vergeten. Na eenige oogenblikken rilde zij verschrikt, sloeg krampachtig en wanhopig hare hand aan het gevlochten riet van hare legerstede.

— Heilige Maria! riep zij met ontzetting

uit en sprong uit het bed. Waar ben ik? Wat is er met mij gebeurd?

Daarna streek zij andermaal met de hand over het voorhoofd als kon zij hare oogen nog niet gelooven.

— Houd u maar kalm, Sivene, gij zijt hier bij mij in den kost, zeide Ginebra op een vriendelijken toon.

— Ga weg van mij! schreeuwde Gabriëlla thans.

Zij snelde naar de mulattin toe om zich een doortocht te banen, doch deze duwde haar vrij onzacht terug en zeide :

— Sivene! Gij moet u bedaard houden of ik zal u op het bed vastbinden.

— Almachtige God in den hemel! Ben ik krankzinnig of... Help! help!... Weg, vrouw, of ik dood u, schreeuwde Gabriëlla en greep de mulattin met zulk een kracht aan dat deze waggelde en uitriep :

— Anselmo!

— Wat is er? zei een ruwe stem.

— Kom eens gauw hier!

— Waarom?

— Wij moeten haar vastbinden!

Ondertusschen moest zij tegen Gabriëlla worstelen die haar met geweld naar de deur wilde dringen.

Anselmo kwam de mulattin ter hulp...

Met hen beiden wierpen zij de condeza op het bed neder en hadden haar na eenige oogenblikken met een touw om het lijf daarop vastgebonden.

De ongelukkige schreeuwde uit al hare macht om hulp...

Doch er kwam niemand op hare stem toegeloopen.

Toen zij vastgebonden was, sprak Ginebra tot haar :

— Als gij u nog niet bedaard houdt, Sivene, dan stoppen wij u eene prop in den mond!

Gabriëlla kwam weder bij hare zinnen.

Zij begreep welk een gruwelijke misdaad men te haren opzichte gepleegd had en liet het hoofd sidderende en bevende op hare legerstede neerzinken.

— O, groote, groote, almachtige God! Wees mij genadig!... Wees mij barmhartig, red... red gij mij uit dezen nood! smeekte zij met krampachtig saamgevouwen handen en drukte deze, terwijl zij een wanhopigen blik ten hemel sloeg, tegen hare borst.

Zoo lag zij een geruimen tijd onbeweeglijk en door haar treurig lot terneergedrukt, vooraleer zij het vreeselijke van haren toestand begon in te zien.

De afschrikwekkende beeltenis van Bernardo stond haar als een monsterachtig spooksel voor den geest en grijnsde haar met een helsch gelach aan.

Langzamerhand echter werden haren gedachten helderder.

De herinnering van den vorigen avond rees weder bij haar op en zij dacht aan het oogenblik waarop zij van het gebruik harer zintuigen beroofd werd.

Zij dacht er aan, hoe wel en hoe kalm zij geweest was vóór zij het oranjewater gedronken had.

Daarop had zij zich spoedig ongesteld, slaperig en bedwelmd gevoeld.

Nu zag zij klaar : er was vergift in dien drank gemengd!

En duidelijk kwam alles voor haren geest staan.

Het was Ritana die haar het slaapmiddel had toegediend.

Op wiens bevel?

Geen twijfel, de schurk die haar daartoe aanzette was Bernardo.

Maar hoe was het mogelijk dat men haar zonder de toestemming van haar oom uit het kasteel kon doen verdwijnen?

Had men hem gezegd dat zij, evenals Sivene, verdronken was?

En waarom noemde deze vrouw, hare gevangenbewaarster, haar met den naam van het verdronken meisje?

Dit waren de eerste vragen die haar door het hoofd kruisten.

Hoe dikwijls ook de verdenking tegen haren oom bij haar opkwam, zoo verdreef zij deze dadelijk van zich.

Want zij kon zich den man, die zij als haren vader lief had, niet als zulk een monster voorstellen.

Wel kwam het haar telkens weer in de gedachte hoe Evraert haar voor hem gewaarschuwd had, maar deze had een vooroordeel tegen hem opgevat en zich zeker vergist.

De gedachte aan den Vlaamschen schilder dreigde haar het hart te breken.

Daar deze nog lijdend en zwak was kon de tijding van hare verdwijning hem den dood aandoen.

Zij wrong zich van wanhoop de handen totdat zij eindelijk uitgeput bleef liggen en de oogen sloot.